

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ บทบาทและหน้าที่นิสิตปฏิบัติศาสนกิจ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้มีข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยการปฏิบัติศาสนกิจ พ.ศ. ๒๕๔๖ สาระสำคัญกำหนดให้นิสิตผู้ศึกษาครบตามหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต มีผลการเรียนค่าเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ ผ่านการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน ได้ปฏิบัติศาสนกิจสนองงานในกิจการคณะสงฆ์และงานตามนโยบายและพันธกิจของมหาวิทยาลัย ในเพศบรรพชิตเป็นเวลา ๒ ภาคการศึกษา

การปฏิบัติศาสนกิจในเพศบรรพชิตเป็นเวลา ๑ ปี จึงเป็นบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญของนิสิตปฏิบัติศาสนกิจทุกรูปที่จะต้องออกไปปฏิบัติศาสนกิจโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนา เพื่อสนองงานในกิจการคณะสงฆ์ เพื่อพัฒนานิสิตให้มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ เพื่อสงเคราะห์ประชาชน และเพื่อสนองนโยบายและงานตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย

อย่างไรก็ตามนิสิตปฏิบัติศาสนกิจ นอกจากจะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการปฏิบัติศาสนกิจ พ.ศ. ๒๕๔๖ อย่างเคร่งครัดแล้วจะต้องมีหน้าที่ ดังนี้

๑. นิสิตปฏิบัติศาสนกิจ ต้องปฏิบัติตามพระธรรมวินัย ข้อบังคับ ข้อกำหนด กฎ ระเบียบ คำสั่ง หรือประกาศมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง

๒. นิสิตปฏิบัติศาสนกิจต้องประพฤติตนอยู่ในสมณสาธูป สุภาพชน ไม่ประพฤติในสิ่งที่ยาจนามาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ตนเอง บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือมหาวิทยาลัย

๓. นิสิตปฏิบัติศาสนกิจต้องปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการการปฏิบัติศาสนกิจอย่างเคร่งครัด

๔. นิสิตปฏิบัติศาสนกิจต้องปฏิบัติศาสนกิจด้วยความอดทนเสียสละเต็มกำลังความสามารถ

๕. นิสิตปฏิบัติศาสนกิจต้องไม่ละทิ้งหน้าที่และต้องไม่รายงานการปฏิบัติศาสนกิจอันเป็นเท็จ

๖. นิสิตปฏิบัติศาสนกิจละเมิดข้อบังคับมีโทษ ดังนี้

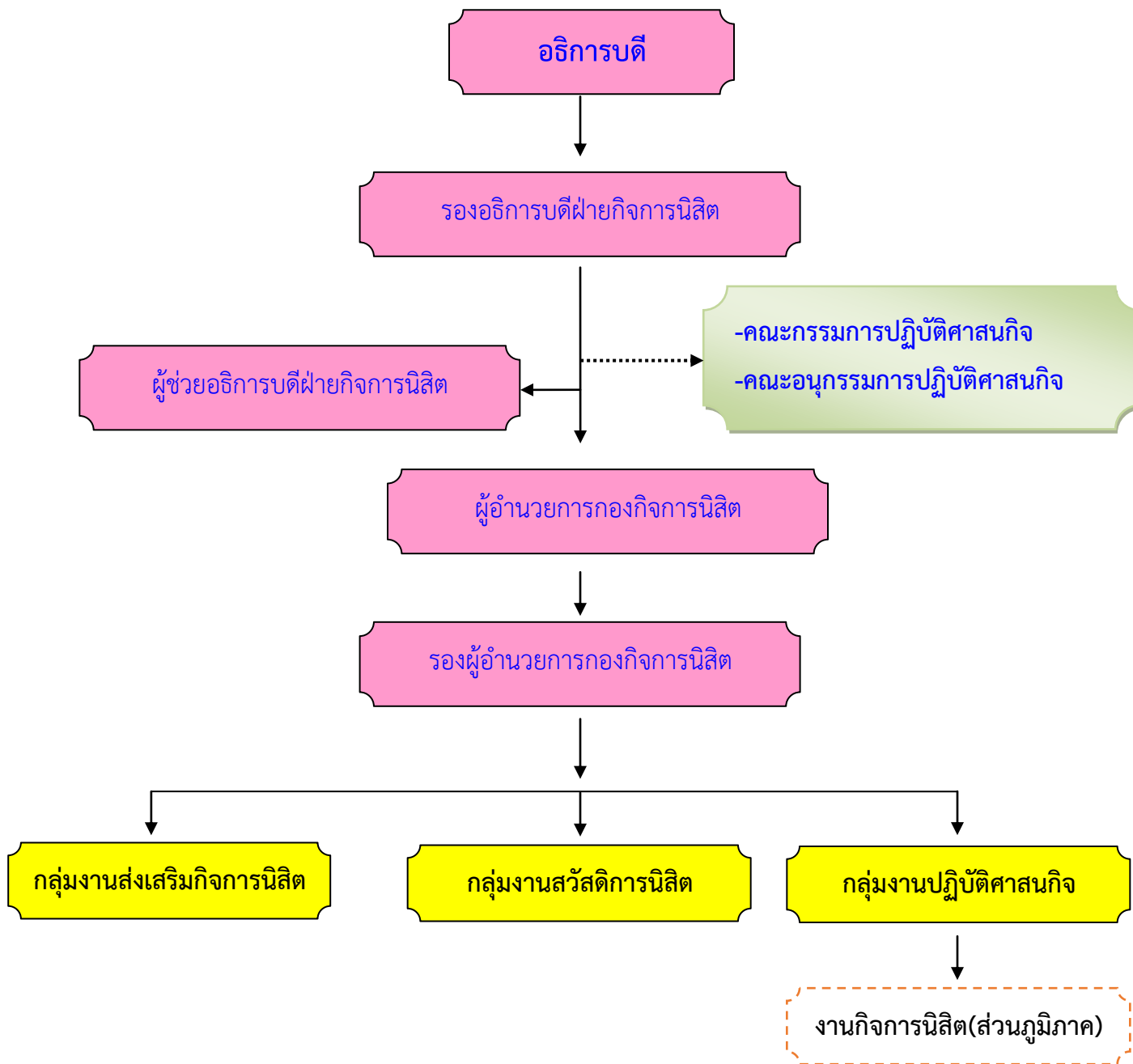
(๑) ว่ากล่าวตักเตือน

(๒) ภาคทัณฑ์

(๓) ไม่ได้รับหนังสือรับรองผลการศึกษาและระงับการให้ปริญญาตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป

(๔) ให้พ้นสภาพนิสิต

๑.๒ โครงสร้างการบริหารงาน

๑.๓ คณะกรรมการปฏิบัติศาสนกิจ¹

๑. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต	ประธานกรรมการ ²
๒. รองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น	กรรมการ
๓. คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย	กรรมการ
๔. คณบดีคณะพุทธศาสตร์	กรรมการ
๕. คณบดีคณะครุศาสตร์	กรรมการ
๖. คณบดีคณะมนุษยศาสตร์	กรรมการ
๗. คณบดีคณะสังคมศาสตร์	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและวัดผล	กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมพระพุทธศาสนา และบริการสังคม	กรรมการ
๑๐. ดร.แสวง นิลนามะ	กรรมการ
๑๑. ผศ.ดร.สมชัย ศรีนอก	กรรมการ
๑๒. ผศ.เกรียงศักดิ์ พลอยแสง	กรรมการ
๑๓. ผศ.ดร.โกนิฐ์ ศรีทอง	กรรมการ
๑๔. พระโสภณวชิราภรณ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๕. นายสนิท ไชยวงศ์คต	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๖. ผศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๗. ผู้อำนวยการกองกิจการนิสิต	กรรมการและเลขานุการ
๑๘. หัวหน้าฝ่ายปฏิบัติศาสนกิจ	กรรมการและช่วยเลขานุการ
๑๙. หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมกิจการนิสิต	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ กำหนดให้กองกิจการนิสิต และงานกิจการนิสิตส่วนภูมิภาค (วิทยาเขต, วิทยาลัย, โครงการขยายห้องเรียน และหน่วยวิทยบริการ) เป็นคณะทำงานโดยตำแหน่งและปฏิบัติงานตามนโยบายคณะกรรมการปฏิบัติศาสนกิจ และมหาวิทยาลัย

¹ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิบัติศาสนกิจคำสั่งมหาวิทยาลัยที่ ๕๘๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๗

² คำสั่งมอบหมายให้รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตเป็นประธานคณะกรรมการปฏิบัติศาสนกิจ คำสั่งมหาวิทยาลัยที่ ๕๘๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๗

๑.๔ อำนาจและหน้าที่คณะกรรมการปฏิบัติศาสนกิจ

คณะกรรมการปฏิบัติศาสนกิจมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

- ๑) กำหนดนโยบาย ลักษณะการปฏิบัติศาสนกิจที่พึงประสงค์ แผนงาน หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติศาสนกิจ
- ๒) วางระบบการนิเทศ ติดตาม ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติศาสนกิจ ทั้งด้านวิชาการและทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติศาสนกิจ
- ๓) ควบคุม ดูแลและนำผลการปฏิบัติศาสนกิจไปใช้ตามนโยบาย แผนงานและวัตถุประสงค์
- ๔) เรียบนิสิตและผู้เกี่ยวข้องมาชี้แจงต่อคณะกรรมการและเสนอข้อมูลการลงโทษแก่นิสิตผู้ละเมิดข้อบังคับ
- ๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือบุคคลเพื่อทำการใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ
- ๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัย

๑.๕ อำนาจและหน้าที่คณะอนุกรรมการปฏิบัติศาสนกิจ

คณะอนุกรรมการปฏิบัติศาสนกิจมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

- ๑) ควบคุม ดูแลและสั่งการปฏิบัติศาสนกิจและนำผลการปฏิบัติศาสนกิจไปใช้ตามนโยบาย แผนงานและวัตถุประสงค์
- ๒) เรียบนิสิตและผู้เกี่ยวข้องมาชี้แจงต่อคณะอนุกรรมการและเสนอข้อมูลการลงโทษแก่นิสิตผู้ละเมิดข้อบังคับ และรายงานคณะกรรมการปฏิบัติศาสนกิจ
- ๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบการใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการในส่วนวิทยาเขต วิทยาลัย ห้องเรียนหรือหน่วยวิทยบริการแล้วแต่กรณีและรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบ
- ๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัย

๑.๖ บทบาทและหน้าที่กองกิจการนิสิต

กองกิจการนิสิต สำนักงานอธิการบดี มีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนานิสิตให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพและเป็นศาสนทายาทที่มีศักยภาพ ได้รับมอบหมายให้ช่วยกำกับดูแลและติดตามงานปฏิบัติศาสนกิจภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการปฏิบัติศาสนกิจ มีบทบาทและหน้าที่ ดังนี้

- ๑) ปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะทำงานฝ่ายเลขานุการ
- ๒) รับคำร้องเกี่ยวกับการปฏิบัติศาสนกิจ
- ๓) ประสานงานจัดให้มีการประชุมนิเทศก่อนการปฏิบัติศาสนกิจ
- ๔) เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษานิสิตปฏิบัติศาสนกิจ

- ๕) ประสานงาน รวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- ๖) ประสานงานให้มีการตรวจเยี่ยม ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
- ๗) จัดให้มีการสัมมนานิสิตปฏิบัติงานทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- ๘) สรุปผลการปฏิบัติงานเสนอคณะกรรมการปฏิบัติงานให้ความเห็นชอบ
- ๙) พัฒนาและปรับปรุงระบบ กลไกและกระบวนการปฏิบัติงาน
- ๑๐) จัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน